

Načela spodbujanja komuniciranja za socialno pravičnost v digitalni dobi

Iz Manifesta mednarodnega simpozija Komunikacija za socialno pravičnost v digitalni dobi (september 2021)

Za katerokoli vprašanje gre – nasilje nad ženskami, zloraba otrok, revščina, reševanje konfliktov, samoodločba, rasizem, migracije, delavske pravice, pravice staroselcev, zdravje, zemlja, podnebje –, je le malo mogoče storiti brez učinkovitega komuniciranja.

Zato potrebujemo celovit, vključujoč pristop za ustvarjanje digitalnih tehnologij, ki spodbujajo življenje, dostojanstvo in pravičnost, ne pa da jih spodkopavajo.

Potrebujemo načela, ki vsem ljudem omogočajo sodelovati v transparentni, informirani in demokratični razpravi, kjer imajo ljudje neoviran dostop do informacij in znanja, ki so bistvenega pomena za mirno sobivanje, opolnomočanje, odgovorno državljsko delovanje in vzajemno odgovornost.

Ta načela, ki so utemeljena v zgodovini komunikacijskih pravic, zagotavljajo naslednje:

- * Vsakdo ima pravico komunicirati, obveščati in deliti znanje. To zahteva pravičen dostop do komunikacijske infrastrukture in pravico do svobodnega izražanja.
- * Vsakdo ima pravico sodelovati v informacijski in komunikacijski družbi, kar še posebej velja za manjšine in ranljive skupine. To zahteva vključujoče in participativno upravljanje medijskih infrastruktur in digitalnih platform.
- * Vsakdo ima pravico do poštenega in nepristranskega javnega komuniciranja. To zahteva etične norme, odgovornost in odškodnino za zavajanje.
- * Vsakdo ima pravico do dostojanstva in spoštovanja. To zahteva preglednost in odgovornost medijev in digitalnih platform.
- * Vsakdo ima pravico do zasebnosti in nadzora nad svojimi podatki, vključno z izbrisom svojih podatkov, pod pogojem, da ne gre za zlorabo človekovih pravic ali kriminalno dejavnost. To bi moralo biti neločljivo povezano z digitalno identiteto vsake osebe in zahteva pravne okvire, ki uravnotežajo pravico do zasebnosti in zaščito človekovih pravic.
- * Vsakdo ima pravico do svoje kulturne in jezikovne identitete. To zahteva prostore za jezikovno in kulturno raznolikost ter dostop do lastništva in nadzora nad mediji.
- * Vsakdo ima pravico do komunikacijskih veščin in medijske pismenosti. To zahteva kulturno ustrezno usposabljanje ter spodbujanje dialoga, pogovora, poslušanja, odprtosti ter sposobnosti kritičnega mišljenja.
- * Vsakdo mora imeti dostop do trajnostnih virov energije, potrebnih za svoje digitalne ali elektronske medije. To zahteva dostop do tehnologij, kot sta sončna ali vetrna energija.

- * Vsakdo ima pravico do cenovno dostopnih naprav ali javnega dostopa do naprav v varnih prostorih. To zahteva ekonomske vire in tudi »pravico do popravila«.

Za celotno besedilo manifesta obiščite <https://bit.ly/3E1YOPF>

About the language

The Slovenian language is written in the Roman (Latin) alphabet and spoken in Slovenia and in adjacent parts of Austria and Italy. (Source: britannica.com)

About the translator

Dr Slavko Splichal is a Professor of Communication and Public Opinion at the Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana and a member of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. He is the founder and director of the European Institute for Communication and Culture and of its journal *Javnost-The Public*.